

Մէզ գիւր խայրաթխանէ տէրուռնին,
տէ հէր վազըթ տէօրթ պեշ եիւզ նէ,
Պէր պիվայէկեան պուռունտուղունտան,
չիմոխէ գատար պինէրձէ Հայ իսմինի
թաշընդպ, վէ Հայ շէ՛Քգաթ ու մէրհաւ
մէթ, վէ ինսանիյեթ ու մէտէնիյեթ
թինէ կիւ.վէնէրէք քէնտիլէրին թէսիմ
իտէն անալար, պապալար, գարտաշար,
գըզգարտաշար, Եանի տիւշկիւնէր, խաս
թալար, իսթիեարլար, տիվանէլէր, էօք
Ժիւզէր, վէ դայրիհիւմ վէ դայրիհիւմ,
օրանըն սէՊալէթի բէնչէսինէ Եսիր տիւշ
միւշէր տիր, Եիւզէրձէ պիշարէկեան
հէր կիւն Եէմէք իւմէք իսթէր, կիյինէ
ձէք Եօրթիւնէձէք իսթէր, իւաճլար,
Ենկէզէր, գապար գաճաղար իսթէր,
ըսընըմաք վէ Եէմէք վէ իւաճ բիշերիլմէսի
իչին օտուռն, քէսիւր իսթէր, Եաղ, մոււմ,
վէ սապուռն իսթէր, Ելպիսէ, չաճաշըր,
նիդամ, թէմիզլէք, իըտմէթձիլէր, հօ
ճալար, վէլհասըլ բէք չօք Եշեա վէ պիր
տիգգաթլը նէզարէթ ու սիեանէթ իս
թէր, վէ պունլար հէր տազըգա իգթի
գա օլուպ, վէ ԵարՊ ու թէլէՊ օլմաք
աա, Եախօտ Եքսիլմէքտէ օլտուղունտան,
Եաշընդպ պիր կիւն տէյիլ, հաթթա պիր
սաաթ վէ տազըգա տախի Եէթիշտիրիւ

մէջէնք օլսա, պիր վէ եախօտ պիր դաշ վէ պիր չօգ զէվալլըարըն հաեաթ ու ճանարընըն թէհլեքէն տիւշէճէկինտէ զերէճէ չիւքհէ եօգ տուր, էվլէթ մէգ, քիւր խայրաթխանէնին իշլէրի, առէթա պիր սաաթ չարիւր կիպի տիւզիյէ հէմ իշլէմէլի, վէ հէմտէ նիզամընտա իշլէմէլի տիր, գաթան իհմալ վէ թէքեասիւլ ճայիգ կէօրիւլէմէգ, զիրա, օրաեա կի, տէնլէրին քեաթիէսի, տէնլի պաշգա պիր շէյ իշլին, իլա սահիպիգ վէ գուտրէթ, սիգ օլտուգլարը իշլին կիթմիշլէր տիր, տիմէք տիր քի, հէր տագըգա իմտատ օւ մուալլէնէթէ միւհթաճ տըրլար:

Պիշարէկեանըն եէյէճէքլէրի նիզամ վէ գարար թահթընտա օլտուղու հալ տէ, թէտարիք վէ թէհլեքէն (հազըր) ի տիւշէլի, իշլին վէ ֆէնաարնա տիւգ, գաթ օլտուղու, վէ պիր շէյ էքսիլտիյին տէ, վէ խըտմէթմիշլէր խըտմէթմիշլէրինճէ պիր գուտուր իթտիքլէրինտէ անիտէ խա, պէր վէրիլէճէք, վէ իմապը իմրասընա պազըլաճապ պիր եէր պուլուլմալը, գու, հուրա կէլէճէք հիլլէ վէ զատտարլըգլարա տիգգաթը թամմէ օլտուղու, վէ վարիտաթ ու մէսարիֆաթը լաեզըլա անլաշըլալ մուվալլէնէ իթտիքլէրին, վէ իտարէյի ումուր ու մէսալիհի իշլին պիր մահէլի մէրքէգ թախսիս իտիլմէլի տիր, վէ զայրիհիւմ վէ զայրիհիւմ, ալտըղմըղ մալիւմաթը առիտէյէ նէգարէն, հէման հիշ պիր վազըլտա, հաթթա, միւլէ, թին կէնիշլէք վէ տարլըգ վազթինտէ տախի ալէթ թէվալի վէ լաեզըլա տէ, վամ ու իգտամ օլտուղու կէօրիւլէմէ միշ տիր:

Պու գատար պիշարէկեանը հըֆը իւ, լէյէն պիր մահէլտէ գալի նիզամլար վէ գանուլար պուլուլմալըպա, էյլէ ըսաթ կէլա վէ մէճհուլ պիր սուրէթտէ իտարէ օլտուղուկէլի թագտիրտէ, զէ, վալլըարըն նէլէր վէ նէլէր չէքմիշ օլա, ճաղարը թէսալվուր իտիլէճէք օլսա, առամա աէհլէթ կէլէճէկինտէ իշլի, պահ եօգ տուր, վէ տէյէպիլիլիք քի, մէգքիւր խայրաթխանէնին պէյլէ սէ, ֆիլ հալտէ գալմասընա, վէ իթիպարտան տիւշիւպ ագճէճէ վարուլէթ չէքմէսինէ տախի, պաշլըճա պու խուսուս սէպէ, պիլիլէթ վէրմիշ տիր:

Մահէլի մէգպուրուսն պու սէնէքի հալլէրինտէն պազըլարընը պէեան իտէ, ըէք, թարիլլէրէ պիր էսէր պըրազմագլըղը, վէ միլէթին նազարը տիգգաթ վէ շէֆգաթ ու մէրհամէթինի տալլէթ իթ, մէքլիլի ճայիգ կէօրիւլէլի:

ԱՐԱՁԻ

Տիշարտա պուլուլմալը կէնիշ վէ կիւ, զէլ պիր գըթա արագիսի նէ իմարէ վէրիլ, միշ տիր, վէ նէ աէ ֆըկիշտէ պուլուլմալը պազը առէմէր մարիֆէթինի իշլէթտիր:

րիլմիշ տիր, հաթթա նէֆտի էպնիյէ իշլինտէ պուլուլմալը արագիսի տախի քեաթ ֆէսի իշլէթտիրիլմէմիշ տիր, Օրատաքի պաղշէպան պիր արալըգ թօխում վէ ալ, եաթ եօգլուղուսան թէշէքքի իթմէք, տէ իտի, Հիշ տէյիլ իսէ խասթալարա սիւտիւ վէրիլմէք նիլէթինի, պիր զէպուսն ինէքտէն պաշգա ինէք եօգ տուր, վէ գօս, գօճա պիր թալուգ քիւլմէսի իշլինտէ, անճադ տէօրիլ վէ պէլքի պէշ թալուգ պուլուլմալը տըր:

ԵՊՆԻՅԷ

Եազըն վազըլտա, օրաճա պիւլիլէք թամիրաթ վուգու պուլուլմալը օլտուղու մալիւմ տուր, կէրլի թամիրաթտան էվ, վէլքի հալլին պիլմէմ, լաքին գըրըգ ճամլար, պօղուգ չէրլիլէլէր, սուվաթը տէօրիլմիւլ տիւվարլար, վէ սայիր թա, միւրէ միւհթաճ եէրլէր կէօրիւլմէքտէտիր, լէր, համամլարտան պիրիսի խարապ, գանն իտէրիմքի ֆուրուսու պօղուգտուր, ըէք իգթիգալը օլսա պիր գուեուսուսն կէշէնլէր, տէ ճիւկի պիր թամիրէ իհթիեաճ կէօ, լիւլմիւլ, հալ պու քի պազըլարագ էօնիւ ալընմատըղընտան, պիր թարաֆը չէօք, միւլ, վէ շիմտի թէմիլլէթտիրիլմէսի ի, չին, խայիլէճէ մէսարիֆաթ իտիլմէսի իգ, թիլա իթմէքտէ տիր, քէգալիք ըէք էլ, գէմիլլէթտէն օլսա պօթան գուեուսու, նուսն գօվալարը թագըմընտա պօղուգլըղը ըէյտա օլմուլ, վէ մուաթթալ դալմագ թէհլէքէսինէ տիւշիլէլ իսէտէ, կիւճ հալ պիրալիք թէտարիքիլէ թուլտու, լուլմուլ, վէ վուգուս կէլէճէք ըէգա, լէթ վէ գարուլէթին էօնիւ ալընմըշ տըր, վէլ հասըլ էյլէ պիր ճիւսիմ էպնիլէնին հէր վազըլ լազըմ կէլէն թամիրի պիր նիզամ թահթընտա օլմատըղընտան, թէ, ճէլիլէ վէ եախօտ էպրու հանըմ կիպի խայրաթխարըն ինսաֆ ու իմտատընա պէքլէյիպ տուրմագ առէթտէն իմիշ:

ՏԱՅԻՐԷԼԷՐ

Էպնիլէյի մէգպուրէնին, խասթալար, տիւվանլէր, քէթթիւմէր, իթիլիեարլար, հարէմ վէ սայիրէ իշլին սյըլ պըլ տայիլ, լէլլէրէ միւնգասամ պուլուլմալը մա, լիւմ տուր, պու տայիրէլէրին խըտմէթ, լէրի, էյլէ քիլմէսնէլլէր իհալէ օլտուղու տուր քի, իսթէմէյէրէք խըտմէթ իթ, մէքտէ ալըլէր, հալ պու քի, օրատաքի պիշարէկեանէ խըտմէթ իթմէքլէք, էն պիւլիլէք պաթլարա խըտմէթ իթմէքլէք, տէն կիւճ վէ նաղէք օլտուղուտա տէր, քեար ալը, չիւնքի, էն քիւլիք գու, սուրլարընտան պիւլիլէք մէսուլիլէթ տօ, դաճաղը, վէ զէվալլըարըն էօմր ու լա, հաթթալընըն թէհլէքէսի տիւշար օլաճա, զը աշիքեար տըր:

Տէլի:

— Շու աթթիլի Տագ-քէյիլ թէ, չէք քիւլմալէսի իէ, Եալագ-տէլէ վէ

Մէրտէկէօգ քէյիլլէրինէ նէգարէթ իթմէքտէ օլսա տօգթօր Եղիանըն պիր գըրթա մէքթուպուսու տէրճ իտէրէք, պու վէսիլէ իլէ տախի, քեաթֆէյի զայ, լէթքէշան վէ համիլլէթքեարանա, կէ, լէք քէնտի չիւքանիլլէթիմիլի, վէ կէ, լէք պիլ վէքեալէ պիշարէկեանըն թէ, չէք քիւլլէրինի թէքթիլլէր իտէրիլ:

... Խմբագիր:

Յաղգասիրական սրտէ շարժեալ ձեր առաքինական գործը՝ որ է վաթսուսական օխանոց եօթը պարկ ալիւր հասաւ մեզ, եւ ըստ արժանւոյն մատակարարեցինք կարօտելոց ձեր կողմանէ փոխանորդարար. եւ անանկ ժամանակի մը մէջ հասաւ առ մեզ որ՝ գրէթէ ըրորովին ոգեպահիկին հատած վայրկինին, որով քիշ չմիլիթարուեցանք գօհանալով տէրոյմէն որ միշտ իւր անուսն օղորմութիւնը չը խնայէր առանց խտրութեան թէ արդարո՞ց եւ թէ մեղաւորաց. եւ «առեգակն իւր... եւ անձրեւ իւր»... Արդ՝ երախտագէտ մտօք եւ աղօթապարտ սրտիւ ընկալանք ձեր շնորհաց բարեբարութիւնը շնորհակալ ըլլալով ձեր բարեարտութենէն, Բայց նուաստս չունի գովեստ մը կամ բարեմաղթութիւն մը ձեր այս քրիստոնէական բարի գործոյն փոխան. ինչու, վասն զի՝ երանական ողորմութիւնը տէրոյմէն խոտացուած է ողորմածաց, եթէ բաժակ միցորտ ջրոյն վարձքը պիտի չը կորսուի նէ, հապա՝ որչափ եւս առաւել այսպիսի բարեպաշտական գործոյ մը վարձք՝ չը վարձատրուի տէրոյմէն. «Եթէ՛ եկայք օրհնեալք հօր իմոյ... Որ միւսմ ի փոքրկանցս արարիք ինձ արարիք»։ Այո՛, առաքեալն անգամ տէրոյն բերնէն «Եթէ՛ երանի ողորմ... յուսով զօրացած եւ լցուած՝ ողորմութիւն բարձր ի գլուխ պարծի առ դատաստանաւ» կըսէ։ Ահա՛ միայն երանութիւն կուտամ ըստ տեառն իմում ողորմածաց՝ շնորհապարտ եւ աղօթապարտ մնալով, զի տացէ տէր ըստ կամաց սըրտից ձերոց, օրհնելով զձեզ՝ եւ զորդիս՝ ըզգործիսդ առաւածոյ եւ զգործս ձեռաց ձերոց. եւս առաւել զարգացուցէ առաքինական եւ քրիստոնէական մեծամեծ գործովք, եւ ի փառս իւր ամէն, լեր ողջ ի յարազուարճ բերկրութեան աստ այժմ՝ եւ յաւիտեանս։

1867 մայիս 8 ի Տագ-գիւղ

Տ. Գալուստ քահանայ

... Խմբագիր:

Հրամանոցդ առ մեզ ուղղեալ առաջին եւ երկրորդ նամակներդ ի Նալագ-տէլէ, ընդունեցի մեծ շնորհակալութիւնով, որոնց կը պատասխանեմ օոյն գրութեամբս։

Արդէն փիլիպպոս աղային հետ գացի ու տեսայ երկու գեղերուն խղճալի վիճակը, որոնցմէ յատկապէս մէկուն կեանքի, թէ Աստուած մասնաւոր կերպով մը այցելութեան ելած է թէեւ ցաւալի կերպով մը։ Իրաւ հիւանդներուն ցուցակը առ այժմ գիւղը դեղորէից անտուկներու մէջ պահած եմ, եւ ճիշդ հաշիւը միայն չէ, միայն վեր ի վերոյ մը խօսելով 55-60 անձինքներ կան՝ որոնք իմ հոն գացած ժամանակս պառկած էին «Թիֆօ» կոչուած տեղովը բռնուեալ։

լով: Իմ երթալէս առաջ 17 հոգիներու չափ մնած են եղեր, բայց երթալէս ի վեր, որ հոն մնացի 6 օր, մէկ մեռնող մը՝ չեղաւ նա- լադ-տէրէի մէջ, միայն մէկ կին մը՝ մեռաւ Մէրոէկէօղի մէջ ջրգողութեան դարձունե- լով: Թէեւ հիւանդութիւնը բաւական ճա- րակած էր դաջած ատենս՝ գիւղացւոց մէկըդ- մէկու անխտիր երթեւեկութեան, ու նաեւ արդէն դեռ նոր անկողինէ ոտքի վրայ ել- լողներուն անհամբերութեամբ դաշտերը գոր- ծելու երթալուն պատճառովը, սակայն ըզ- գուշութեան կանոնները եւ պէտք եղած դարմանները տրուելէն ետքը, ցուցակիս մէջ նոր բռնուողներ չարձանագրուեցան: Մի- այն անոնք, որ արդէն բռնուեցան աս խիստ տարափոխիկ ախտէն. որոնց կատարեալ ա- ռողութեան դառնալը ինչպէս որ գիտէք, ժամանակի կարօտ է, որն որ կը ծագի հի- ւանդութեան բնութենէն, եւ անոր բոլոր մարմնոյ կազմուածքին մէջ յառաջ բերած ընդհանրական խանգարմանն:

Ուրախ եմ ըսելու որ հիւանդութեան յա- ռառաջագիմութիւնը կեցած է, կը մնայ մի- այն հոգ տանիլ անոնց՝ որոնք անկողինի կը ծառայեն: Եւ որովհետեւ վերջին նամակովիդ գրած էիք վեց օր աւելի մնալ հոն, եթէ կարեւորութիւն կը տեսնուի, ուստի ուրախ օրը (երեկ) ետ դառնալու ստիպուեցայ նոր շեղեր հետս տանելու համար, որպէս զի 6 օր աւելի մնամ, քանզի բոլոր այն ախտին վերաբերեալ հետս տարած դեղերս հա- տաւ...

Հիմակու հիմա ուղած «րափօրթօղ» կա- տարեալ չեմ կրնար եւ չեմ ուզեր տալ. կը յուսամ գալ շաբթուան վերջը աղէկ տեղե- կադիր մը խրկել առ ձեզ հանդերձ դեղօ- րէից հաշիւներով:

Կը մնամ ձեր միշտ անկեղծութեամբ Ի Նիկոմիդիա 1867 մայիս 6

Տք. Նշիա Ներկարարեան
— Իեանէմիզ տէֆթերինէ սօնրատան Իզնիկ-եէնի քէօյիւ, Բէրէմիթ վէ Տաղ քէօյիւնիւն տախի իւրվէ գըլընտըղարըն, վէ Իզնիկ-եէնի քէօյիւնէ 30 իրա կէօն- տերիտիին պիւտիւրմիշ խոիք:

Մէղքիւր դարիյտե Զատիկ հաֆ. Թասը պուղտայ ալընարադ տաղըտըլմըշ, վէ Թէշէքքիւրնամէսի կէլմիշ խոի. կէ- շէն հաֆթա տախի տէֆթերի վէ սէնէ- տի կէլմիշ օլմաղին, վատիմիզ իւղըն 20 իրա տահա կէօնտէրմիշիդ տիւր:

Մէղքիւր գալիյէ է հալիսի պու սէնէ պերէթթիւնէ մահսուլ ալմադ էմէլինտե օլտուղունտան, իշլէրինտէն վազթ ու հալի օլանլարըն քեաֆթէսի, մահսուլ վազթինտէ ալտըղարը պուղտայ եախօտ լիրանըն պէտէլինի, երինէ իեանէմիզ սան- տըղընա էտա իտէճէքլէր տիւ:

Բէրէմիթ քէօյիւնտէն տախի, Թէշէքքիւրնամէ կէլմիշ օլմաղին, 411 քիշէյէ 1260 օզգա ուն Թէվիկ իտիլտիկի, վէ մերգուամանտէն 46 նէֆթերինին իսլամ օլ- տուղու անլաշըլմըշ տըր:

— Մանգու մէմիզին 325 նիւմէրօնուն:

տան պերու, նէշը օլունան իեանէլէրին եէքիւնլէրինի պեր վէճհի աթի ճէմ վէ պէեան իտէրիզ:

Ե Է Ք Ի Ի Ն Ա Ք

Մանգու մէմին.	Ղ.Ղ.
325 Ն. տա. Էսկի եէքիւն	63,527
326 Ն. տա. Ատանատան 2472 -142 ղուրուշա մահսուլէն Ա- տանատան կէլմիշ օլան 20 իրա	2,000
326 Ն. տա. Ջիեա պէյ հաղրէթ- լէրի Թարաֆընտան	500
326 Ն. տա. Իսկէնտէրիյէտէն Թարսեղ աղա Շիրինեան մարի- ֆէթիլէ	203
326 Ն. տա. Էսկի շէհրտէն Մա- կազեան խաչիկ աղա մարիֆէ- Թիլէ 724 ղըշ. սաղ ազճէ	636
326 Ն. տա. Էնկիւրիւտէն տօզ- Թօր Թաղէոս էֆէնտիտէն	80
	66,748
334 Ն. տա. Ատանա համիյէթ- քեարանընտան Թէքրարէն	4,000
334 Ն. տա. Պէյօղլուտան շաիր Սարգիս աղա մարիֆէթիլէ	234-10
334 Ն. տա. Խալիւար խանըն- տաքի Մոսթա աղա փափառեան մարիֆէթիլէ	273
334 Ն. տա. Գրիգոր աղա Շա- հինեան մարիֆէթիլէ	457
334 Ն. տա. Մ. Յ. Սերոփեան նամ զաթ մարիֆէթիլէ	224
334 Ն. տա. Թօզատը Աւաղ- եան էֆէնտիտէն	33
334 Ն. տա. Պէյօղլու քիլիսէսի սանտըգքեարը Գարբիլ աղա Ա- լիքսանեան մարիֆէթիլէ	52-20
334 Ն. տա. Թալիօր աղա փա- փառեանտէն	40
334 Ն. տա. Խաչիկ աղա կամ- սարականօլտան	40
334 Ն. տա. Սըրմաքէշ Գրիգոր աղա Աւետիսեանտէն	50
	68,872-20
335 Ն. տա. Իշմիր համիյէթ- քեարանը Թարաֆընտան	6,187
335 Ն. տա. Էնուպ մէքթէպի շակիրտանը Թարաֆընտան	402-10
335 Ն. տա. Խալիւտարտան հա- ծի Թազուր աղա ֆուրունուն- տան	404
	75,266
337 Ն. տա. Աֆիյօնգարահիսարը համիյէթքեարանընտան	4904-10
337 Ն. տա. Էտիրնէ համիյէթ- քեարանը Թարաֆընտան	744
	77,941-10
338 Ն. տա. Միլլէթիմիզին Խա- Թանպօլտաքի Գաթօլիք գըլմը համիյէթքեարանը Թարաֆըն- տան	2,642
338 Ն. տա. Ջինճիրի խան օ- տապաշընը Վարդան աղա մա- ռիֆէթիլէ սաղ ազճէ	574-30

338 Ն. տա. Գաշըգճըլար իշին- տէ պուլունան Թէրդի էսնաֆը խալըրխահանընտան	486-10
343 Ն. տա. Միլլէթիմիզին Ա- տանատա պուլունան Բրօթէս- Թան վէ Գաթօլիք գըլմը հա- միյէթքեարանընտան	4,449-30
343 Ն. տա. Ատանա Լուսաւոր- շական խալըրխահարը Թարա- ֆընտան	438
343 Ն. տա. Իւթիւճեան կարա- պետ էֆէնտի մարիֆէթիլէ Պէ- շիքթաշտան վէ սալիր զէվաթը համիյէթքեարանտան.	4,344
343 Ն. տա. Թէրսուս խալըրխա- հանը Թարաֆընտան.	430
343 Ն. տա. Խասթէօյ համիյէթ- քեարանը Թարաֆընտան.	400
343 Ն. տա. Ամասեա Թիւճճա- րը Արապ զատէ հաճի Հասան էֆէնտիտէն.	40
343 Ն. տա. Պետրոս աղա փա- փառեան մարիֆէթիլէ.	87
343 Ն. տա. Ճանիկ աղա Զա- կոբեանտէն	20
343 Ն. տա. Անդրանիկ աղա Գրիգորեանտէն	20
343 Ն. տա. Զակոր աղա Սէ- ֆերեան մարիֆէթիլէ	437
343 Ն. տա. Նրամ աղա Զարու- Թիւնեան մարիֆէթի իլէ սաղ ազճէ	63
	85,580
349 Ն. տա. Թէրսանէյի ամի- րէ խալըրխահանընտան.	402
349 Ն. տա. Հողագործական ընկերութիւն Թարաֆընտան	506
349 Ն. տա. Գանտիլի խալըր- խահանընտան.	680
349 Ն. տա. Տօգուզնէֆէր խա- յըրխահան Թարաֆընտան.	31
349 Ն. տա. Տէվէթ աղա Տէվ- լէթեան մարիֆէթիլէ	81
	86,880

— . . . Խազգիր.
Ապրիլ 30 կիւրակի օր Էյուպ Ս. Նշիա Թաղիս աղջկանց նորաշէն Հոիքսիմանց վարժարանին բացման հանգէսը կատարուե- ցաւ բաւական շքեղ կերպով. Եկեղեցւոյ աւարտմանէն ետեւ երկու վարդապետք եւ քահանայք զգեստաւորուած, եւ երգե- ցիկ մանկանց խումբն ալ ձիթապտղոյ ոս- տեր բռնած 'ի ձեռին, եւ աշակերտուհիներն ալ հանդէսին առջեւը Թափօր կազմած, ազգային երգեր հնչեցնելով դիմեցին 'ի վար- ժարանն: Հանգէսը վարժարանին միջնայար- կը կատարուեցաւ, նախ փառաւոր խաչա- հանդստով մը օրհնեցին նորակառոյց վարժա- րանին հիմերը, յաւիտեան պայծառութիւն եւ յառաջագիմութիւն մաղթելով, ուսկից անմիջապէս ետքը ազգային երգ մը սկսուե- ցաւ, ասոր յաջորդեցին երկու տեսնարա- նութիւններ, որուն մին վարժարանիս յա- ռաջադէմ աշակերտուհիներէն Նելլիս Գրի- գորեանին զիտութեան եւ ուսման վրայ, եւ երկրորդն ալ Խասգիւղի Ս. Ներսիսեան վար-

ժարանին նախկին աշակերտներէն Յովհաննէս Գարակէօզեան անուամբ ուսումնական երիտասարդին քաղաքակրթութեան եւ դպրոցի մը յառաջադիմութեան վրայ հառելնին էր: Հանդիսին մէջ պար առած թաղիս ժողովրդեան խումբը այն օրը խիստ ուրախ էր, անոնց գէմքին վրայ կը փայլէր ուսումնասիրութիւնը, ուրախ էր ըսի, վասն զի անհնարին կը թուէր այնպէս դպրոց մը կառուցանելը, սակայն Տիգրանեան Մկրտիչ վարդապետի աշխատութեամբը եւ մէկ քանի աղգասէր անձանց հոգատարութեամբը, եւ մանաւանդ թաղիս թաղ. խորհրդոյ ատենապետ աղգասէր Թէոփիլէ աղային ջանքովը կառուցին սոյն Հայութեան կոթողը: Վերջապէս հանդիսիս վերջ տուաւ աղգու ատենապետութիւն մը ու օրհնութիւն մը տալով վարդապետը, եւ ժողովուրդը ուրախ սրբտով եւ զուարթ դիմօք մեկնեցան:

Արդ... Խմբագիր, կաղաչեմ որ սոյն գրութիւնս անկիւն մը գետեղել բարեհաճիք: Մնամ բաղձացող թաղիս յառաջադիմութեանը:

Էյրպ 1867. մայիս 8
Համադասպ Ռափայէլեան

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽՈՐԻՃԻՑԵԼԷ

Բորթուգալ գրաւիչսը փարիսէ վասըլ օլմուշ տուր:

— Բուսիա իմբերաթօրու հէմշիրէ. լէրի պէօյիք-տիւշէսսա Մարիա-Նիգօլայիլֆնա, փարիստէ պէքէնմէքտէ իմիշ:

— Լէհիսթան իսթիլալունտան Սիպի. ըէ կէօնտերիմիշ օլան Գաթօյիլ ըուհ. պանշարընը իքիսիւնտէն մա'տէ քեաֆֆէ. սինէ տախի քէնտի վիճակարընս տէօն. մէլէրինէ Բուսիա տէվլէթի թարաֆըն. տան միւսաատէ պուլըուլմուշ օլտուղու, քէթըրսպուլըկտան ալընան խապէրլէր. տէն անլաշըմըշ տոր:

— Քէզալիք Լէհիսթան իսթիլալուն. տա Լէհիլէր իլէ պէրապէր Բուսիալըւ. րա գարշը հարէքէթ իթմիշ օլուպ, Սի. պիրէ կէօնտերիմիշ օլան Պրանսըզարըն Բուսիա իմբերաթօրու, փարիսէ կիթմէգ. տէն էվլէլ քեաֆֆէսինէ քէնտի վաթան. յարընս տէօնմէքիլիէ միւսաատէ պու. եուլաճաղար իմիշ:

— Լիւքսէմպուրկ գալէլէրինին հէտմ օլունմասը, կէօրիւնիւր քի պիր աճայիպ վուղուլթա սէպէպիլիթէ վիթէքտիր. շէօյլէ քի, մէգքիւր գալէլէրին հէտմ օլունմասը իշին, 30 միլիօն Փրանգ մէսա. ըիֆ լազըմ կէմէքտէ օլտուղունտան, եր. գըլմասընս մէնֆաաթ լարը օլան տէվլէթ. լէր, մէպլաղը մէգպուլ իւղէրինէ կէրէյի կիպի տիւշիւնմէյէ պաշաւըշար տըր, վէ իշպու ազճէ մէսէլէսինտէն տօլայը, գա. լէլէրին պագը գալմասընէթիճէսի հասըլ օլապիլմէսի իհթիմալտէն կէօրիւլմէքտէ տիր:

— Պերլինտէ Եուլան գրալը Եօրկի

հաղըթլէրինէ, պիր միւքէմմէլ զիաֆէթ վէրիլիշ, վէ Բրուսիա գրալը Ֆաթիլեա. սը, Մ. տը Պիզմարգ, Եուլան վէ Տանի. մարքա գօնսօլսիանէսի մէմուլարը, վէ Բրուսիա սէրայլըարը հաղըր պուլուն. մուշար տըր, Բրուսիա գրալը թարա. Ֆընտան, Եուլան գրալընս Գարա-գուշ նշանը վէրիլիշ տիր:

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

ԳԱՎԱՏԻ ԱՐԵՊԻՑԵՑԻ ՄԻՆՍԹԵԱՄԷԼԷ, ՖԻ ԼԻՍԱՆԸ ԹԻՐԻԳԻ

Միլլէթի Օսմանիյէ, տինճէ մէճպուրիյ. եթի պուլունտուղունտան, արէպի սարֆ վէ նահվ, եանի թիւրքճէ լիսան էօյրէն. մէք նիյէթիլէ, պիր սէնէ եթրինէ, հէ. ման միւսպաղասըրգ օլարագ, տէյէպի. լիլիլ քի օն սէնէ սարֆ իթմէքտէ տիր. վէ պիւնապէրլին միլլէթիմիլլտէն օլուպտա. թիւրքճէ թահսիլինտէ կէզնլէր տախի, օլ գատար վազըթ զայպ իաիպ վէ թէհի գահմէթ չէքմէքտէ տիրլէր. նասըլ քի պիւնլէրճէ շակիրտանս մէքթէպլէրիմիլլտէ սէնէլէրճէ թիւրքճէ լիսան տէրսի վէրիլ. միշ լիքէն, զանն իտէրիլ քի պու կիւնքի կիւն իշէ եարաեաճագ գատար շէյ էօյ. ըէնմիշ իշլէրինտէ եիւզտէ պէշ քիլի պու. լունմամագտա տըր, չիւնքի, պի պահա. վազըթ լարընը քէք աղ լիւզուլի օլան ա. ըէպի սարֆ տէրայիսինէ սարֆ իթմիլլէր տիր:

Պիլ պու կիւնլէլիլէն վէ զարարըն էօնիւ ալընմասը Էլզէմիլլիթինի ալթը եթտի սէնէտէն պէրու միլլէթիմիլլտէ նա. սիհաթ իթմիշ իսէքտէ, քէք աղ թէհս. սիրինի կէօրէպիլիշ իտիք. չիւնքի մէգ. քիւր նասիհաթըն լաեըզըլա իճըպէ կէ. մէսի իշին, լիսանը թիւրքիտէ իսթիմա. լի լազըմ կէլէն լուղէթ գաիտէլէրինի էօյրէնմէք իշին սարֆ եթրինէ պաշգա. պիր քիթապ Եօգ իտի. իշլմէ պու տէ. Ֆա շու խրումթի մէրղուպէյի Պետրոս էֆ. խօճասարեան իֆա վէ իճըպէ հիւ. մէթ իլէ, պալեատէքի իսիմտէ, 36 սա. հիթէտէն իպարէթ օլուպ, վէ թաշ պասմասը օլտուղու հալտէ, թապ ու նէշլ իթտիրմիշ օլտուղունտան, էֆէնտիլի միւսպիլլէյի պու էսէրի քէսէնտիտէ. սինի թէպիլիք իլէ պէրապէր, օնտան տա. հա զիեատէ միւքէմմէլինի թէլիլիթէ մու. վաֆֆագ օլմալարընը տախի արղու իթ. մէքտէ օլտուղունտուղուն պէեան իտէրիլ:

Մէգքիւր ըիսալէ ումուլմէն մէքթէպ. լէրիմիլլտէ գապուլ օլունարագ սարֆ եթ. ըինէ օղուլթալըլտուղունտա, հէր ճիհէթլէ Ֆայիտէլի օլաճաղը, վէ պիւնտէն ալէյս քեաֆֆէյի քիթապէթբէրվէրա. նըն թագտիր ու թէշէքքիւրինի մուճիպ օլաճաղը մէմուլի գալիտէն տիր:

Մէգքիւր ըիսալէ հաքքեալար իշինտէ

Թօրխանէլի քիթապճը Մէհմէտ էֆէն. տինին տիւքքեանընտա, վէ Օգճուլար պաշընտէքի գրաաթ խանէտէ, վէ Մահ. մուտ-բաշաուա Բօրթու գալեանըն տիւք. քեանընտա Տէր Ղուրուշա սաթըլմագտա տըր:

ԱԹԵՇ ՎԷ ԷՕՄԻՐ ՄԻՆՈՐԹԱՍԸ

Լօրտէն Եիւլէ Պիլիպիւս Է Դիւն-Երուր. Դիւն Սիւր-Է Էրմէն-Էր. NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY.

2,000,000 Ինկիլիթ լիրասը, ասըլ սէրմայէսի 2,250,000 Թահիլէթէն օլարագ իրատը 600,000 Սէնէվի վարիտաթը

Պու գումարանեա 1809 սէնէսինտէ եանի պուլունտան 58 սէնէ էվլէլ թէշքիլ օլունուպ, չիմօի իսէ, քէնտի սէրմայէսինտէն պաշգա, թահիլէ Էմիլիլթէ վազ օլունմուշ օլան պիւ. յիւք մէպլաղի սայէսինտէ, տէրքեար օլան էն զիեատէ Էմիլիլթի գումարանալարըն սը. րասընս կէշմիշ տիր. վէ հաթթա մէգքիւր գումարանեա իշլինտէքի սիկուրթաճըլար տա. խի քէնտի գարարարընս գարշըլըգ պիր սի. կուրթա թահիլթընտա պուլունմագտա տըրար:

Մէգքիւր գումարանեա ալէլիսուսու, կէ. ըէք մաղաղալարտա, վէ կէրէք Իսթանպօլ վէ Գալաթա կիւմիլլէրլինտէ կէրէք քէն. տիլէրին օլուպ, վէ կէրէք Էմանէթէն իւհ. տէլէրինտէ պուլունարագ մալ վազ իթմի. օլան թիւճճարարա, վէ Իսթանպօլտա վէ ճի. վարարընտա պուլունտան էվ, մաղաղա վէ սայիր էսինիլ սահիլլէրլինէ, վէ հէր սընըֆ տիւքքեանճը վէ ֆապրիգաճըլարա, վէ էմվալ ու էշեասընը սիկուրթա իթմէք իսթիլէն քիրաճըլարա, իլան վէ պէեան իտէրքի, զիր. տէ մուհարրէր իւզա սահիլպի, մէգքիւր Գում. րանեանըն վէ քեալէթնամէսի աշքեամընճա, աթէշէ գարշը հէր նէ գատար միւստէթ ի. չին օլուր իսէ օլտուն, էհվէն ֆիհաթլա սի. կուրթա մուսամէլէսի իթմէքլիլէրլինտէ րուսաթը քեալիլէսի վար տըր, վէ հէր նէվի գար. րը քէմալի հաղըրըլա թագմիլէ հաղըրըր:

Պու պապտէ տահա զիեատէ մալլեմաթ քէսպ իթմէք իսթիլէն, իսթանպօլտա վա. գը Եիլիֆ-բաշա խանընտա 7 նիւմէրօլու օտատա Համարճուլ աղա Յովսէփեանս, միւրաճաաթ իլլէեէէք տիր:

Գալաթաա կիւմիլլէք սօգաղընտա 54 նիւմէրօլու մաղաղաա գումարանեա աճէնթօտունա:

ՈՒՆԼԻԱՄ Բ. ՍՈՒԱՆ

Տօգթօր Գալուստեան, քէնճէմպիհ կիւնլէրի, ստաթ 7 եէ գատար, Գալեօն. ճու-գուլըլըլունտա, Գուլըլըլուն եա. նընտաքի թարլա-պաշը ճատտէսինտէ վա. գը 195 նիւմէրօլու խանէսինտէ, խայ. րաթ պագմագտա տըր:

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Լիւվաւ Էֆէլիլէր Թագմալէթիմիլլտէ Գէօ-Օլմուշ Եօրթա Եօլա, Եօթմուշ Եօթմուշ. Գալաթա Գալաթա Եօթմուշ 467: